

BEKENDMAKING.

Ter gevolge der onderhanden vernieuwing, zal de Brug over den Middenkoker van de Zeesluis de Nieuwezijden onder Engwirden, met den 12 dezer maand Augustus en tot nadere bekendmaking voor de passage van Rijtuigen en Vee zijn afgesloten, en tevens voor de doorvaart van Schepen, welke de Mast niet kunnen strijken, Leeuwarden, De Gouverneur van Vriesland, VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1 Augustus. De hoofdstad is thans geheel rustig; de winkels zijn geopend; de nationale garde houdt de wacht; de markten zijn vol levensmiddelen; de verschillende takken van administratie zijn geregeld; de betalingen geschieden als gewoonlijk; ofschoon de straten gebarikadeerd blijven, zijn op eenen kant openingen voor de inwoners gelaten.

De ambassadeurs der buitenlandsche Mogenheden hebben heden ook hunne opwachting bij den hertog van Orleans gemaakt.

De hertog van Orleans heeft zich, alleen van burgers en afgevaardigden vergezeld, naar het stadhuys begeven. De burgers gaven elkander de hand en maakten aldus eene lange rij uit, waar door de hertog reed, steeds het volk groetende, dat uitriep: „Zie hier eene orde zoo als nog nimmer door de gendarmen is gehandhaafd!” De hertog op de markt voor het stadhuys komende, alwaar de nationale garden geschaard stonden, zeide hij: „Mijne Heeren, het is een oude nationale garde die een bezoek bij zijnen ouden generaal (den generaal Lafayette) aflegt.” Op het oogenblik dat de hertog van Orleans en de generaal Lafayette gearmd op het balcon verschenen, verhief zich een algemeen gejuich van: *Leve het Charter! leve de Vrijheid!*

Een der afgevaardigden, de heer Viennet, heeft den Vorst namens de Kamer verwelkond. Z. K. H. heeft geantwoord:

„Als franschan betreur ik het kwaad aan het land veroorzaakt en het bloed dat gestort is; als prins ben ik gelukkig tot het welzijn der natie te kunnen medewerken.”

De hertog heeft zich ook dikwijls op het balkon van zijn paleis vertoond, en zijne proclamatie onder het volk gestrooid, hetwelk hem met *leve de Hertog van Orleans!* heeft begroet.

Heden morgen om 4 ure is Karel X. naar Trianon gereisd, van waar hij naar Rambouillet is vertrokken.

De divisie-garde onder bevel van den generaal Bordesoulle heeft zich onderworpen. De generaal Lafayette heeft, met de municipale commissie, een besluit uitgevaardigd, waarbij alle burgers voor de nationale garde worden opgeroepen ter verdediging van het vaderland. Deze garde zal uit 20 regimenten bestaan, en bezoldigd worden. Dezelve is mobiel verklaard en onder bevel van den generaal Gerard gesteld, die een leger organiseert.

De mairies voor Parijs zijn benoemd en hebben hunne functien aanvaard. De regtbanken hebben ook zitting gehouden.

De inwoners hadden al het gouden en zilveren vaatwerk en de kerkgereedschappen uit het aartsbisschoppelijk paleis gehaald en met verachting in de Seine geworpen. De nieuwe prefect van politie, de heer Bayoux, heeft dezelve weder uit de rivier doen opvissen en aan het prefectuur van politie bewaard.

De aartsbischop van Parijs, de heer de Quelen, is door de nationale troepen gearresteerd. Hij poogde te ontvlugten en had bij zich voor een milioen aangoud en voor verscheidene millioenen diamanten.

Gisteren had Karel X. troepen naar Neuilly afgezonden om den hertog van Orleans te arresteren; doch toen men vernam dat de hertog reeds des nachts naar Parijs was vertrokken, heeft men eene koninklijke ordonnantie uitgevaardigd, waarbij Z. K. H. *buiten de wet* gesteld, en vogelvrij verklaard is.

Vincennes heeft zich onderworpen. Men heeft in die vesting vele geweren, kanonnen, buskruid en andere oorlogsbehoefden gevonden. De ordonnantien van den 25 Julij had ook in de Ardennes den alarmklok doen trekken. De kreet was aldaar: *Te wapen! laten wij naar Parijs trekken!*

Alles wat aan Koning Karel X. doet gedenken, wordt vernield. De straat Charles X. is thans in die van *rue Lafayette* herdoopt. De schilderijen waarop zijne krooning is afgebeeld, zijn vernietigd. Zijne aanhangers hebben moeite gedaan hem op den troon te houden, doch dezelve zijn vruchteloos geweest. Men heeft het ook tegen den hertog van Bordeaux vermits deze door Jesuiten is opgevoed.

Men is intusschen nog niet verzekerd of de aanhangers van Karel X. stil zullen blijven. Men verzekert, dat de bekende generaal Domadieu te Angers troepen bijeen trekt. Ook in het geheim worden er pogingen aangewend. Gisteren nacht is er op de posten der nationale garden geschoten. Men heeft eenige personen gearresteerd, die tot de oude politie behooren en last hebben wanorden te veroorzaken; het zijn ook deze die den kreet van *leve de Republiek!* doen hooren. Ook meent men dat het hof zich naar de Vendée heeft begeven, vergezeld van de Zwitsers, om aldaar de bewoners voor de zaak des Konings op te roepen en een burgeroorlog te bereiden.

Van den anderen kant komen de constitutionneel-gezinden van alle kanten op. Men heeft bezit van het kasteel van St. Cloud genomen, en een bataillon Zwitsers gevangen in Parijs gevoerd. De kolonel Fabvier en vele andere bekende officieren bevinden zich in het hoofdkwartier van den generaal Gerard, op de plaats *Carroussel*.

De heer Laffitte heeft 500,000 fr. ter beschikking van de municipale commissie gesteld.

Heden zijn vele gewapende burgers met brood en vleesch op de bajonetten naar het bosch van Boulogne gemarcheerd, om zich met de garden, die zich aldaar onderworpen hebben, weder te verbroederen.

De generaal de Vaubancourt, officier van het oude leger, heeft het bevel over de kwartieren du Roule en der Tuilleries bekomen, zijnde de voorhoede van het Parijssche leger.

De dépêches aan de ambassadeurs, welke aan het postkantoor waren opgehouden, zijn ongeopend hun ter hand gesteld; zij waren daar over zeer tevreden en hebben de burgers over hunne gematigdheid geprezen. De Oostenrijksche ambassadeur is afwezig.

Door de revolutie wordt Algiers bijna vergeten; intusschen is het schip *l'Algerias* met 30 millioenen van Algiers te Toulon aangekomen, alwaar ook de generaal de Bourmont wordt verwacht. Deze veldheer zal wonder opzien, zijn ministerie van oorlog verloren te hebben.

Van den 2. De hertog van Orleans heeft als stedehouder van het rijk verscheidene besluiten uitgevaardigd, als: 1. Dat de Kamers den 3 dezer zullen vergaderen; 2. dat niets dan de driekleurige kokarde mag gedragen worden; 3. benoeming van den heer Girard de l'Ain tot prefect van politie, Dupont de l'Eure tot commissaris bij het departement van justitie; graaf Gerard van oorlog; Guizot van binnenlandsche zaken; baron Louis van financiën; de graaf Reynhart voor buitenlandsche zaken.

De generaal Lafayette heeft verscheidene dagorders uitgevaardigd ter handhaving der rust, ter organisatie der troepen enz.

De geschenken voor het vaderland vermenigvuldigen zich, de bankier Fould heeft 10,000 fr. gegeven, de notarissen 10,000 fr., de heer Hébert 4000 fr. enz. De hertog van Orleans heeft voor 100,000 fr. ingeschreven voor de gekwetste burgers.

Men heeft de tijding ontvangen van den dood van den Koning van Napels.

De laatste ordonnantie door Karel X. te Saint Cloud geteekend, is de afschaffing van de Polytechnique school. Men weet dat de kweekelingen woedend gevochten hebben.

De Koning heeft den 31 Julij te Trianon gedineerd en aan zijne gasten gezegd: „Weest tevreden, mijne vrienden het zal geen honderd dagen duren.”

Intusschen heeft Karel X. een vrijeleide gevraagd, om het land te verlaten. De maarschalk Mortier, de hertog de Coigny en de heeren de Schonen en Jacqueminot zijn tot commissarissen benoemd, om de koninklijke familie naar de grenzen te vergezellen.

De beruchte minister de Peyronnet is gearresteerd.

In den afluopen nacht heeft eene patrouille der nationale garde een rijtuig van de hertogin van Angoulême in beslag genomen, met diamanten en gelden beladen. Een der geleiders had 500,000 fr. aan bankpapier bij zich.

De Scipion is met 5 mill. van Algiers te Toulon aangekomen. De nieuwe minister van financiën baron Louis heeft eene telegrafische order naar Toulon gezonden om de mill. uit Algiers aan niemand dan aan het nieuwe gouvernement aftegeven. Het toestemmerd antwoord is reeds ontvangen.

De Generaal de Bourmont is van Algiers terug gekomen, doch heeft zich als een

voorzigtig man niet in Frankrijk gewaagd en is naar Napels vertrokken, waar zijne gemalin hem zal volgen.

De driekleurige vlag wappert te Lion, Clermont, Riom, Nevres, Rouen, Rijssel, Amiens, Troyes, Auxerre enz.

Van den 3. Bij ordonnantie van den Algemeen-Stedehouder des Rijks, van 2 Augustus, worden:

1. De ter zake van overtreding der Drukkers uitgesproken veroordeelingen, buiten effect gesteld.

2. De ter zake dier zelfde overtredingen in hechtenis genomen personen.

Bij dezelfde ordonnantie wordt ook van de tot dus verre betaalde boeten en gelede-

ne regtskosten remissie verleend, en bevolen dat alle tot heden begonnen vervolgingen

onmiddellijk worden vernietigd.

Brief uit Metz, van den prefect der Moezel, aan den Minister van binnenlandsche

zaken:

„Ik heb uwe telegrafische dépêche van den 1 dezer ontvangen; de driekleurige

kokarde prijkt op alle hoofden; de driekleurige van wappert.”

Metz, 2 Augustus. De Nationale garde is georganiseerd; de militairen van het garnizoen hebben de driekleur aangenomen. Allerwege heerschen kalme en volmaakte eensgezindheid.

Eene telegrafische dépêche kondigt aan, zegt men, dat Marseille en Toulon den driekleurigen standaard opgestoken hebben. Weldra zal men vernemen, dat ons leger in Afrika, onze roemvolle driekleur draagt.

Ten einde onze lezers in staat te stellen den *coup d'état* rijpelijk te beoordeelen, die te Parijs eene nieuwe revolutie heeft te weeg gebracht, laten wij hier onder den inhoud volgen van het in de koninklijke ordonnantien aangehaalde artikel 14 van het Charter.

Art. 14. De Koning is opperste chef van den staat, heeft het bevel over de landen- en zeemagt, verklaart oorlog, sluit vredes-, verbonds- en handelstraktaten, verleent alle ambten van openbaar bestuur, en maakt de reglementen en ordonnantien, welke voor de uitvoering der wetten, en de veiligheid van den staat worden dienstig geacht.

Het *Journal du Commerce* deelt ook eenige bijzonderheden mede nopens de bewegingen in Normandije, van waar aanzienlijke hulpbenden naar Parijs in aantocht zijn. Vrijdag, Zaterdag en Zondag waren onderscheidene detachementen, te zamen omtrent 2500 man van Rouaan op marsch gegaan. Gisteren ochtend (den 2den) was de voorhoede der nationale garde van Elboeuf te St. Germain aangekomen, werwaarts de generaal Lafayette haar met de afgevaardigden der Neder-Seine te gemoet zouden gaan; het korps zou er in het kasteel gehuisvest worden en tot nader order blijven. De gardes van Havre komen, voorzien van geschut, te water, per stoomboot. Van Caen is ook manschap op weg. Om het volk der departementen, welke zij doortrekken, niet te zeer te belasten, voeren de meesten dezer kolonnen hunnen leeftocht op wagens mede. Te Havre moet voor de uitrusting en andere kosten, in twee uren tijds 250,000 francs ingeschreven zijn.

De hertogin van Orleans heeft den 2 dezer door twee harer dochters en haren jongsten zoon vergezeld, de ziekenhuizen bezocht, waarin de burgers, die bij de jongste gebeurtenissen gekwetst zijn, verzorgd worden. Bij voortdoring worden er aanzienlijke giften, zoo wel voor deze gekwetsten, als voor de huisgezinnen der gesneuvelden aangeboden. De Parijssche bankier von Rothschild heeft daartoe 15,000 franken gegeven.

Namiddags 4 ure. Z. K. H. de hertog van Orleans heeft heden, als algemeene stedehouder des Rijks, de wetgevende vergadering van Frankrijk geopend. Men telde omstreeks 70 pairs en ruim 200 gedeputeerden, onder welke laatsten eenige weinige van de partij der monarchalen, als de heeren *Jacquinet de Pampelune*, *Berryer* en *de Conny*.

De troon was versierd met driekleurige vlaggen. Dezelve is ledig gebleven, en de hertog van Orleans heeft, te midden der levendigste toejuichingen, plaats genomen op eene stoel ter regter zijde.

De hertog heeft de zitting met de volgende aanspraak geopend:

„Parijs, in hare rust door eene jammerlijke schending van het Charter en der wetten gestoord zijnde, heeft dezelve met heldhaftigen moed verdedigd! Niet een eenige der waarborgen van de maatschappelijke orde bestond meer te midden van dien bloedigen strijd. Personen, eigendommen, regten, alles wat aan menschen en burgers dierbaar en van waarde is, liep het grootste gevaar.

„Bij deze afwezigheid van alle openbaar gezag, hebben mijne medeburgers op mij het oog geslagen; zij hebben mij waardig gekeurd, om met hen mede te werken tot het heil des vaderlands; zij hebben mij verzocht, de waardigheid van algemeenen stedehouder des Rijks uit te oefenen.

„Hunne zaak is mij regtvaardig voorgekomen; ik achtte de gevaren groot, de nood dringend, mijn pligt heilig. Ik ben naar dit wakkere volk toegesnel, gevolgd door mijn gezin, en de kleuren dragende, die voor de tweede maal onder ons de zegepraal der vrijheid hebben gekenmerkt.

„Ik ben toegesnel, vastelijk besloten hebbende, om mij, in den toestand, waarin de omstandigheden mij geplaatst hebben, roe te wijden aan alles wat dezelve van mij mogten vorderen, ten einde het gezag der wetten te herstellen, de bedreigde vrijheid te redden, en de terugkeer van zoo groote rampen onmogelijk te maken, door het gezag van dat Charter, hetwelk zoo wel na de overwinning als gedurende den strijd is ingeroepen geworden, voor altijd te verzekeren.

„Het behoort aan de kamers, om mij in de vervulling dezer edele taak te leiden. Al de regten moeten deugdelijk gewaarborgd worden; al de instellingen, die tot derzelve volle en vrije uitoefening gevorderd worden, moeten de noodige ontwikkeling erlangen. Van harte en uit overtuiging gehecht zijnde aan de grondbeginselen van een vrij bestuur, neem ik reeds vooraf alles, waartoe hetzelfde leidt, aan. Reeds terstond meen ik uwe aandacht te moeten vestigen op de organisatie der nationale garden, op de toepassing der jury, op misdrijven door middel van de drukpers begaan, op de zamenstelling der departementale- en gemeente-besturen, en, boven alles, op dat 14de artikel van het Charter, aan hetwelk men eene zoo hatelijke uitlegging heeft gegeven.

„Het is met deze gevoelens, mijne heeren, dat ik deze zitting kom openen.

„Het gebeurde smart mij; ik betreur rampen, die ik zoude hebben willen voorkomen; maar bij de edele geestdrift, welke de inwoners der hoofdstad en van al de Fransche steden aan den dag hebben gelegd, bij het zien van de orde, die zoo wonderdadjig snel is hersteld geworden, na eenen tegenstand, die door geene buitersporigheid besmet is geworden, wordt mijn hart door een regmatig gevoel van nationalen trots bewogen, en zie ik met vertrouwen de toekomst van het vaderland te gemoet.

„Ja, mijne heeren, dat Frankrijk, hetwelk ons zoo dierbaar is, zal gelukkig en vrij wezen; het zal aan Europa toonen, dat het zich alleenlijk bezig houdende met zijnen binnenlandschen voorspoed den vrede zoo wel als de vrijheid bemint, en slechts het geluk en de rust van zijne naburen verlangt.

„Eerbied voor al de regten, zorg voor al de belangen, goede trouw in het bestuur, dit zijn de beste middelen, om partijschappen te onwapenen, en om in de gemoe- deren dat vertrouwen te herstellen, en aan de instellingen die vastheid te geven, welke alleen de zekere waarborgen van het geluk der volken en van de magt der Staten uitmaken.

„Mijne heeren de pairs, en mijne heeren de gedeputeerden, zoodra de kamers zullen gevestigd zijn, zal ik de acte van afstand van Z. M. Koning Karel X. ter uwer kennis brengen; bij deze zelfde acte staat Z. K. H. Lodewijk Antonie van Frankrijk, Dauphin, insgelijks zijne regten af. Deze acte is mij gisteren, den 2 Augustus, des avonds ten 11 ure, ter hand gekomen. Heden morgen beveel ik, dat dezelve zal worden neergelegd onder de archiven van de kamer der pairs, en ik laat dezelve in het officiële gedeelte van den *Moniteur* opnemen.”

De hertog is zoo wel binnen als buiten de vergadering met het meeste vreugdegejuich begroet.

De Russische ambassadeur heeft de opening der vergadering bijgewoond.

Uit de aanspraak des hertogs blijkt niets stelligs omtrent den toekomstigen stand van zaken, en bij dezelve schijnt eerder te worden gedoeld op de verbetering van het thans bestaande, dan op de vervaardiging van een nieuw Charter.

De commissarissen zijn uit Rambouillet terug gekomen, zonder eenig bepaald besluit. Dit is zeker, dat zoo wel de Dauphin als de Koning, afstand heeft gedaan, maar, zoo men wel meent te weten, alleen ten behoeve van den hertog van Bordeaux. Zoo men het gerucht mag gelooven, zouden de vorsten terugkeeren van het denkbeeld, om Frankrijk te verlaten, en zwaarigheid maken, om de diamanten uit te leveren; — zouden de gewezen ministers almede voorwaarden stellen, enz.

PARIJS, den 4 Augustus

ABDICATIE VAN KAREL X EN DEN DAUPHIN.

De navolgende acte, het onder-adres voerende: „aan mijnen neef, den hertog van Orleans, algemeen stedehouder van het koninkrijk” is door Mr. den hertog van Orleans in de archieven van de kamer der pairs gedeponeerd.

Rambouillet, den 2 Augustus 1830.

„Waarde neef! Ik ben te diep met leed gevoel doordrongen met opzigt tot de rampslagen die mijne volken treffen, of zouden kunnen bedreigen, dan dat ik geen middel zoude gezocht hebben, dezelve te voorkomen. Ik heb dan het besluit genomen van de kroon afstand te doen ten gunste van mijnen kleinzoon, den hertog van Bordeaux.

De Dauphin, die in mijne gevoelens deelt, staat insgelijks zijne regten en voordeele van zijnen neef af.

„Gij zult dus, in uwe hoedanigheid van algemeen stedehouder, de komst van Hendrik V, tot den troon hebben te doen afkondigen. Overigens zult gij alle de u belangende maatregelen nemen, om gedurende des nieuwen Konings minderjarigheid de vormen van het bewind te regelen. Hier bepaal ik mij u deze schikkingen te doen kennen; zij zullen het middel zijn om nog vele rampen te voorkomen.

„Gij zult mijne bedoelingen aan het corps-diplomatique mededeelen, en mij het spoedigst mogelijk de proclamatie kennelijk doen worden, volgens welke mijn kleinzoon, onder de naam van Hendrik V, als Koning zal zijn erkend.

„Ik belast den luitenant-generaal, vicomte de Foissac-Latour u dezen brief over te brengen. Hij heeft bevel zich met u te verstaan nopens de schikkingen die met opzigt tot de mij vergezeld hebbende personen te nemen zijn, als ook nopens de gevoeglijke schikkingen voor hetgeen mij zelven en het overige mijner familie betreft.

„Daarna zullen wij de overige maatregelen vaststellen, die het gevolg der Regeringsverandering zullen zijn.

„Ik vernieuw u, waarde neef, de verzekering der gevoelens met welke ik ben uw toegenegen neef

CHARLES.

LOUIS ANTOINE.

Karel X is niet voldaan door de rampslagen welke hij aan Frankrijk bereids heeft toegebracht; hij beproeft onder de nog rookende puinhoopen die ons omringen, eene nieuwe brandfakkel uit te werpen. Wij hebben gemeld dat hij een vrij geleide had verzocht om Frankrijk te kunnen verlaten. Het meest eervolle en behoudende geleide, hetwelk immer Zijne vlucht kon behoeden, is Hem verleend geworden. Twee Pairs, hetwelk immer Zijne vlucht kon behoeden, is Hem verleend geworden.

Hij heeft met zijne afschuwelijke Camarilla eene nieuwe list gesmeed; hij heeft voor zich en voor zijnen zoon, den Dauphin, afstand van den troon gedaan, en, bij eene acte van den 1 Augustus, welke hij met den naam van „Ordonnantie” bestempelt, heeft hij Mr. den Hertog van Orleans tot Algemeen Stedehouder van het Koninkrijk benoemd. De ordonnantie is metterdaad heden nacht den prins ter hand gekomen.

Onmiddellijk vertrekken in hetzelfde oogenblik twintig duizend man troepen van het Parijsche leger naar Rambouillet, onder de bevelen van den luitenant-generaal Pasol, en met den kolonel Jacqueminot als hoofd van den generalen staf.

Karel X is ten 10 ure des avonds van Rambouillet vertrokken, zich op Chartres rigtende. Tot dit besluit schijnt de aanmadering der constitutionnele troepen hem bepaald te hebben.

Van den 5. Voor het vertrek van Karel X van Rambouillet heeft hij de diamanten van de kroon, die medegenomen waren, terug gegeven. De generaal Pasol en de kolonel Jacqueminot, die de troepen naar Rambouillet hebben aangevoerd, hebben de diamanten gister avond op het Palais-Royal terug gebracht.

In de zitting van de kamer der pairs zijn gisteren 103 leden tegenwoordig geweest. De hertog de Choiseul heeft het voorstel gedaan, om eene commissie te benoemen, belast om een waarborg voor Frankrijk te bepalen. De heer Boissy d'Anglas heeft een voorstel gedaan, om den hertog van Orleans tot Koning te doen proclameren. Beide voorstellen zijn naar de commissie tot het adres verzonden.

MENGELWERK.

IETS OVER DE GESCHIEDENIS VAN FRIESLAND.

Wanneer wij onze Geschiedschrijvers nagaan en hunne Geschiedenis van FRIESLAND doorbladeren, dan vinden wij in de eerste tijden, ja tot in de vijftiende Eeuw, weinig nauwkeurigs en belangrijks vermeld, en hetgeen wij vinden, op eene allezins te bewijfelen wijze opgesteld, zoo dat wij helaas met schaamte moeten bekennen, dat onze geschiedenis eene der minst nauwkeurige is. Ik spreek hier niet alleen van het tegenwoordig Friesland, daar dit maar een gedeelte van het Oude is geweest, maar van dat Friesland, hetwelk zich vroeger van de Schelde tot de Wezer uitstreckte. Het is derhalve te wenschen, dat een man, die kundig is in de geschiedenis van andere aangrenzende volkeren, en de algemeene historie heeft bestudeerd, zich de moeite geve om ons eene betere geschiedenis te leveren. Niets konde aangenamer zijn, niets zoude meer zelfvoldoening geven, dan deze arbeid, en hij zoude gedeeltelijk, zoo niet geheel, den sluifer kunnen wegnemen, welke op dat tijdstip ligt. Beminnaar van mijn Friesland en der voorouderlijke zeden, gehecht aan den voorouderlijken grond, heb ik menigmaal getracht onze geschiedenis door te lezen, maar nimmer heb ik zulks kunnen volhouden, om dat er zoo veel onwaarschijnlijks in voorkomt, zoo dat ik telkens dezelve wederom moest digtslaan.

Dit lezen is evenwel niet geheel en al zonder vrucht geweest, want hierdoor heb ik mij zelve een denkbeeld van onze geschiedenis gemaakt, en wel uit de tegenstrijdigste daarin vermelde verhalen. Deze denkbeelden, hoe onwaarschijnlijk ook in het oog van anderen, en hoe veel ook afwijkende van onze geschiedschrijvers, heb ik evenwel gemeend aan mijne landgenooten te mogen mededeelen. Hoe weinig het ook moge wezen, en welke geringe waarde dezelve mogen hebben, zoo zal er misschien wel een enkel punt in zijn, dat aan den nauwgezeten opmerker eenig licht zal kunnen geven, en dit alleen zal mij genoeg zijn.

Het is mijn oogmerk niet, en zulks laat het bestek van dit blad niet toe, een breedvoerig verhaal hiervan te geven, alleen heb ik gemeend de hoofdpunten kortelijk te moeten aanstippen. Zie hier dezelve:

A F KOM S T.

Het aangenomen stelsel, dat alle Europesche Volkeren uit de Indiën hunnen oorsprong hebben is en blijft mijn denkbeeld, gelijk dat der geschiedschrijvers, die daarover geschreven hebben. De talen, de geslachtlijst der Volkeren bevattende, wijzen ons zulks duidlijk aan; maar om onze afkomst van eenen FRISO te stellen, die te scheep uit de Indiën alhier zoude aangekomen zijn, vind ik zoo ongerijmd, dat ik mij niet genoeg heb kunnen verwonderen, hoe men op dit denkbeeld gekomen is, en waarom men hen niet gemakkelijker te land heeft laten reizen, daar toch alle andere Europesche Volkeren te lande zich naar hunne tegenwoordige bezittingen begeven hebben. Wanneer wij nu de geschiedenis der Noorsche Volkeren nagaan, dan vinden wij, dat ODIN, als aanvoerder, zich in het jaar negentig voor Christus geboorte, van den Don of Tanais gaande, zich in het Noorden nederzette, en zich hier verder uitgebreidde. Even gelijk ODIN met zijn volk zich in het Noorden heeft nedergezet, even zoo zullen wij kunnen gelooven, dat onze voorouderen mede alzoo langs eenen anderen weg, naar deze streken te lande zich begeven hebben, en dat zij mede, onder één Opperhoofd, herwaarts zijn verhuisd. Hier bij valt evenwel op te merken, dat ons Oud Friesland, eene smalle aan de zee liggende streek lands is geweest, welke door meeren en moerassen doorsneden was, en te dien tijde voor de zee bloot lag. Daaruit kan misschien opgemaakt worden, daar wij de Opperhoofden van die tijden niet kennen, dat deze streken langzamerhand zijn bewoond geworden en niet dadelijk onder een Opperhoofd hebben gestaan, maar zich allengskens meer en meer uitgebreid, zich tot een Volk verenigd, en hunne eigene wetten gehad hebben. Dit vinden wij in de Oude Friesche Wetten duidlijk genoeg, en hadden onze historischschrijvers zich ook met de geschiedenis des regts in deze streken bezig gehouden, dan zouden zij zoo dikwijls niet gedwaald hebben. Wij vinden aldaar in de Overkeuren: *THA ALLE FRESAN SCIPAD WEREN, toen alle Friesen zich tot een volk vereenigd hadden*, bepaalden zij, dat het eene Zeeland het andere, bij vijandlijken aanval, zoude helpen en bijstaan. Zij nu ziende, dat hunne naburen wangunstig werden en dat zij hun hun lot benijdden, moesten tot behoud van hunne bezittingen onder elkanderen verbindtenissen tot hun zelsbehoud aangaan. Zij waren *Frigen, Frisssen, Friezen* of nieuwe volkplantingen en geen afstammelingen van Friso; zij zagen dat hunne bezittingen door de onliggenzie Vorsten werden aangerand, en verbonden zich onderling elkander bij te staan, hetgeen hun een tijd lang gelukte, maar eindelijk schijnen zij door de Noorsche Heeren overwonnen te zijn, en onder het Noorsche juk gezucht te hebben, en hier vinden wij dan den oorsprong onzer Hertogen of Koningen, die uit het Noorden schijnen gekomen te zijn.

KONINGEN OF HERTOGEN.

Dat wij onder het bestuur van Koningen of Hertogen gestaan hebben is niet twijfelachtig, doch of wij door onze eigene Koningen, uit ons midden gekoren, geregeerd zijn geworden, schijnt mij twijfelachtig te zijn. Wij vinden in de zevende keur van het *Aega-Buch* p. 15: „*Al wih, thæt ur er North herden Redbate tha usfrætmon-*

ne al thet frisona was”, uit hoofde wij vroeger onder Noorsche heerschappij hebben den, onder RADBODUS, den Onvreedzamen tegen al wat Fries was. Deze RADBODUS was de laatste Koning, die over Friesland geregeerd en tegen PIPJIN en KAREL geoorloofd heeft, en naar het Noorden terug gedreven is geworden. — Was deze Noor, dan zal men de andere Koningen, uit welken deze afstamden ook wel voor Noorden gekomen zijn, en wij onder de overheersching der Vorsten gezucht hebben. Dat de Nooren onze grootste vijanden waren is genoegzaam bekend, en hunne inval die zij later gedaan hebben, moeten ons niet verwonderen, daar zij zonder twijfel getracht hebben om hun verloren rijk wederom te erlangen, waaruit zij door PIPJIN en KAREL verdreven waren. — Na dezen laatsten Koning vinden wij onze voorouderen vermeld onder den naam van:

FRIJE FRIESEN.

Wat heeft eigenliefde, wat verwaandheid al niet toegebracht om van dit woord eenen glansrijken titel te maken, en hoe eenvoudig, doch tevens krachtig is die uitdrukking? Hoe wel hebben zij deze uitdrukking gekend en de waarde er van gehandhaafd. Eene overdrevene grootheid, eigenlijk laagheid, heeft dit tijdstip onzer geschiedenis, dat het glansrijkste en dat van alle andere volken overtreffende geweest, belevt: door vrijheid te bewijzen, hebben zij ons de verguldene ketenen van eenen KAREL zoeken aan te leggen, terwijl wij vrij, dat is, zonder eigenliefde, Opperhoofd rustig en vreedzaam leefden.

Nadat wij reeds eenen geruimen tijd onder het Noorsche juk gezucht hadden, begon de zon der vrijheid voor ons te schijnen. PIPJIN en KAREL, ijverars voor de christelijken godsdienst, en genegen om dezelve ook in het Noorden voort te plantingen eenen krijg tegen de Saksers en Nooren, die weigerachtig bleven het christendom te omhelzen, aan. Deze wetende dat de Friesen onder het Noorsche juk zonden, namen deze gelegenheid waar, om hen in hunne belangen over te halen. Zij deden hun voorstellen om hen tegen de Saksers en Nooren te hulp te komen onder belofte, dat, zoo zij het christendom omhelsden en de krijg gewonnen wierd, zij op zich zelve staand volk zouden zijn, echter onder het toezicht alleen van KAREL, die hier zijne Graven tot inning der schatting zoude stellen, terwijl zij van het Noorsche juk ontslagen zouden blijven, waarvoor KAREL hen zoude beveiligen. Zij verlangden niets anders dan dit, daar hun dit juk zwaar drukte, en gedachtig aan de voorouderlijke vrijheid, konden zij niet anders dan tot dezen stap, waardoor zij hunne vrijheid weder zouden krijgen, overgaan. Van hier de oorlog tegen de Saksers, waar van wij in eene oude sage, te vinden in het Hunsingoer Landregt, melding gemaakt vinden, alwaar met korte trekken deze oorlog vermeld wordt. — Het was niet voor Rome, dat zij deze vrijheid verwierven, maar alleen deze togt was het, die hun den naam van *Frije Friesen* heeft doen verwerven. En daar KAREL zag, dat hij hier door tot zijn oogmerk zoude geraken, wilde hij hun dan ook toestaan, dat zij eigene regters hadden, eigene krijsaanvoeders [*Potestaten*] en eigene wetten. Zij geene schattingen, geene rijksboeten mogten. zonder regterlijke toestemming, zonder regterlijk vonnis worden opgevraagd. Geen Frana, die bij afwezigheid van den Graaf denzelven in ieder district vertegenwoordigde, konde zonder den regter dier plaats eene penning invorderen, overtredingen beboeten, maar hij moest zich tot den regter wenden om zijnen eisch gewettigd te zien. Alleen om het derde jaar mocht de Graaf reghouden, en dit was gewoonlijk om de schatting te innen, en de zaken, welke ongedaan waren, of dubbelzinnig, te bevorderen. Dan wierden de schattingen met bare geld (*clipselda*) betaald, en dit was de vrijheid der Friezen. Geen volk had te dien tijde zoodanig geluk, en zij waren het alleen, die *Frije* genoemd wierden, en wezelijk waren. Veel heeft zekerlijk de ligging van het land medegewerkt, daar het de tijds moeilijk was bij hen te komen. — Ook de bepaling dat zij niet uit hun land behoefden ten oorlog te trekken, moest van zelve volgen. Zij moesten zich, en de kostte hun genoeg, tegen de Nooren, die van den zee kant kwamen om hun aan te vallen, verdedigen, en zoo zij landwaarts in ten strijde trokken, konden zij hunne kust niet genoeg tegen de Nooren verdedigen, welke zij vooruitzagen, dat hen dikwijls, zoo als ook geschied is, zouden aanvallen. Onder deze regering ontstonden de

POTESTATEN.

Deze schijnen mijns inziens niet met zoodanige magt bekleed te zijn geweest, als wij bij WINSEMIUS, fol. 94, beschreven vinden; alwaar staat: *Ten negenden: Ut haer eigen volk een Overste, welke zij POTESTAAT zouden noemen, die het land regeerde, te mogen kiezen.* Hieruit zoude men moeten opmaken, dat deze *Potestaten*, de Hoofden van het volk zoo wel in burgerlijke als militaire zaken waren, welke magt, alhoewel de personen veranderden, altijd dezelfde bleef. Maar wat waren deze *Graven*, die de Keizer zond? Hadden deze dan niet namens den Keizer het opzigt over het bestuur? Mij komt het voor dat deze zulks wel degelijk gehad hebben. Het is mede bijzonder, dat wij de *Potestaten*, maar alleen als zoodanig in deze provincie genoemd vinden, en het is toch wel niet te vooronderstellen, dat deze over alle de Zeelanden gezag gevoerd hebben. Mijns inziens moeten door deze *Potestaten* alleen bedoeld worden, zoodanige personen, die ingevalle van vijandlijken inval of oproerige bewegingen binnenslands, door het volk tot Opperbevelhebbers van hun Zeeland benoemd wierden. Deze vereenigden dan, in navoring der Romeinsche Dictators, het burgerlijk gezag met het militaire in zich, tot tijd en wijle zoodanig Zeeland weder in rust was gebracht, en alsdan zoodanige betrekking wederom verviel.

Dit geblijkt ook eenigzins uit het zeggen van *Douwe Calama* aan *Jehner Sijsmans* bij de verkiezing van *Julius van Dekama* tot *Potestaat*:

Ons voegt geen Potestaat, geen Hoofd, dat, wie het zij, altijd het Hoofd zou zijn van deze of die partij.

Bij Mr. A. VAN HALMAEL JR., in zijn *Treurspel: Ats Bonninga*, p. 54. Het waren wel hoofdzakelijk deze vier punten, welke onze geschiedschrijvers mede te weinig nauwkeurigheid vermeld hebben, en wier historie door de hier mede in aanraking komende geschiedenissen moeten opgehelderd worden, om een juister denkbeeld van dezelve te krijgen, en zonder de Duitsche, Romeinsche, Fransche, Bourgondische en Noorsche geschiedenissen is het niet wel mogelijk eene nauwkeurige beschrijving hiervan te geven. Wij zullen tevens, de geschiedenis van Engeland zende, kunnen nagaan wie de *Angelsaksers* waren, in hoe verre zij tot het oude Friesland in betrekking stonden, en of het eigenlijk geen Friesen waren, die toen eerst den naam van *Angelsaksers* kregen, toen zij zich in Engeland hadden nedergezet, en vroeger onder den naam van *Friesen* of *Saksers* bekend waren. Hunne taal dijkte zulks genoegzaam aan, en het is alleen een ander gebruik der klinkers dan dat der Friesen, die hunne taal van de onze schijnt te onderscheiden; gelijk wij nog Noorsche woorden in onze taal hebben, zoo zullen zij dezelve ook hebben, en wij vinden mede nog oud Engelsche in dezelve, welke ten gevolge van de verhuizing naar Engeland in de taal zijn ingesloepen, en deze maken het hoofdzakelijk verschil tusschen de Angelsaksische en Friesche taal uit.

II.

A L L E R L E I.

GEDENKSCRIFTEN. MEMOIRES.

SIR HUDSON LOWE.

DE IRIS.

Genee aangenamer en nuttiger oefening in de Geschiedkunde, dan het lezen van Gedenkschriften (*Memoires*) van gelijktijdige, opmerkelijke en medhandelende personen, over het gene zij in den loop der staatkundige zaken gezien, gedaan en getracht hebben. Er is doorgaans eene eigene levendigheid en toon in die soort van schriften, en hetgeen er doorgaans — den Schrijver zelve veelal onbewust — in ontbreekt aan onpartijdigheid, wordt dubbel opgewogen, 1. door de menigte van ware en echte zaken en bijzonderheden, die anders onbekend zouden blijven, maar die men nu gewaar wordt, daar men achter de gordijn gevoerd wordt, welke het inwendige der zaken bedekt, en op het standpunt van den Schrijver en medewerker wordt geplaatst. — 2. door het vergelijken van zoodanige geschriften van verschillende personen uit tegenoverstaande partijen: waardoor men juist gelegenheid verkrijgt, om zijn geschiedkundig oordeel te oefenen en te zuiveren.

Maar in de eerste plaats moet men zich weten te wachten voor de geheel valsche en ondergeschovene speculatie van Boekverkoopers en Loonschrijvers op geschiedkundige namen; conspiratie van hen tegen de beurs van het onkundig groot Publiek; ware afzetterijen (*escroqueries*), en die verdienen correctioneel vervolgd te worden. In dezen strik is onlangs de Redacteur van het maandschrift *de Iris* gevallen, met een breed uittreksel te geven van de zoogenaaude gedenkwaardigheden van Sir HUDSON LOWE (den Gouverneur van St. Helena, tijdens het verblijf van *Bonaparte* aldaar). Het ware mogelijk, dat eenige Parijsche *Bodands*, of gewezen Bonapartistische militairen, dat geschrift voor echt hadden ingeslikt: maar het gedeelte van het Fransch Publiek, dat een weinig oordeel had, zal wel bemerkt hebben, dat het slechts eene hatelijke compilatie was om de Bonapartisten te believen, en een vuil smaadschrift over den Gouverneur, die slechts zijn plicht jegens den lastigen Gevangene gedaan had. Ten overvloede is er door Engelschen, in Frankrijk aanwezig en met sir H. Lowe bekend, openlijk tegen gereclamerd, en de Schrijver genoemd wat hij is, een lasteraar en onden-

gend pasquillant. Maar dat onpartijdige Nederlanders een' hatelijken brok uit zulk werk voor echte kost opdisschen is mij onbegrijpelijk.

Eene derde soort van *Memoires*; eene middelsoort van beide, is het niet geheel gefingeerde, maar toch gefatsoeneerde en opgesmukte; wanneer een letterkundige, die eenig talent van schrijven heeft, dat te koste legt aan hem verstrekte bouwstoffen van losse aanteekeningen, correspondentie, en authentieke Staatsstukken, en daaruit eene levensbeschrijving van den persoon of Gedenkschriften opstelt. Zoodanige kunnen van groot belang zijn; wanneer de stof rijk en echt, en de pen, die ze fatsoeneert zedig en getrouw is: zoodanige zijn b. v. de Gedenkschriften van *MARLBOROUGH*: door *W. COXE*. — Maar van deze soort wordt, en is vooral in den laatste tijd te Parijs, schromelijk misbruik gemaakt, door den *mercantilen* geest van Boekhandelaren, die b. v. een bundeltje echte papieren hebbende gekocht, dat één matig boekdeel zou beslaan, een Loonschrijver aannemen, om *à tant par feuille*, daarop te broderen en het tot drie boekdeelen uitte-spinnen; waardoor dan het Publiek drie deelen voor één betalen — en, wat nog erger is, de gene, die zich onderrigten wil, drie deelen voor één doorlezen moet en dan nog niet weet, wat uit de echte aanteekeningen en wat er bij geflanst is. Zoodanige handelwijze is onlangs authentiek gebleken — maar is ook naar verdienste gestraft — in de zoogenaamde *Memoires* van het gewezen conventie-lid *LAVASSEUR*. Hiertoe behoort dan ook, wanneer iemand, die iets weet, dat laat vertellen of opschrijven, en dat aan een Schrijver van professie ter bewerking geeft. Zoodanige schijnen de *Memoires* van de *Contemporaine*, die van den beul *SAMSON*, die van Napoleons *Mameluk ROUSTAN*, en die van zijnzen Kamerdienaar *CONSTANT* te zijn: bij gelegenheid nu van welke laatste de bekwame Medewerker van het *Journal des Debats*, die zich *J. J.* teekent, zich aldus uitlaat: „*La fièvre des Memoires est passée. Nous en avons eu de tant d'espèces, à notre honte, depuis la Contemporaine jusqu'à M. Samson; que justice devait enfin être faite. Justice est faite. L'avidité publique s'est changée en un dégoût profond. Nous avons vengé à la fin de cette futile curiosité, qui nous a fait dévorer tant de turpitudes et tant de mensonges. Pour une époque comme la notre, qui a autant besoin de bonne histoire, ce doit être, en effet, un vaste sujet de regrets de s'être divertie un instant à ces insipides romans qu'on a fabriqués pour lui plaire.*” (*Journal des Debats*, 11 Juli-let 1830.)

INNIGE VEREENIGING

VAN

ZUID- EN NOORD-NEDERLAND.

DE VRIEND DES VADERLANDS.

„Ach, werden wij (Noord- en Zuid-Nederlanders) spoedig toch zoo innig mogelijk vereenigd!” — Met deze woorden eindigt in den *Vriend des Vaderlands* 1829 No. X bl. 722, de aankondiging (*recensie* is het niet) van het vijfde deel van de *Werken der Koninklijke Maatschappij van Vaderlandsche Taal- en Letterkunde te Brugge* 1829. — Welk deel om dit vooraf *in passant* te zeggen, ook apart verkocht wordt, niet duur naar de dikte, en onder anderen twee belangrijke Prijsverhandelingen inhoudt, de eene van den Heer *SIFFLÉ* over de taalkundige seelsels van *WEILAND*, *BILDERDIJK* en *SIEGENBEK*; de andere van den Heer *MEYLINK* over den invloed der Geschiedkunde op de Taalkunde in het algemeen, en met bijzonder opzigt tot de Nederlandsche taal. — Wij zouden er bij gezegd hebben, dat het een voortreffelijk dichtstuk bevatte van Professor *KINKER*, welk alleen de driegulden waardig is; maar dit is in den *Vriend des Vaderlands* geheel overgenomen.

„Ach werden wij spoedig toch, zoo INNIG MOGELIJK vereenigd!” — In deze woorden herken ik derzelver braven, goedgehartigen, waar en warm vaderlandlieven — maar oppervlakkigen en onervaren Schrijver. Wat wil hij eigenlijk? Nederland is immers *innig* vereenigd. Eén Koninkrijk, ééne grondwet, eenparig Bestuur, gelijke regten, wetten, belastingen, en mag men er bij zeggen, eenparige trouwe zorg en liefde des Vaderlijk gezinden Konings. Wat wil de schrijver dan? Het *innigst* zou wel zijn, dat alle huwelijken alleen geschieden met wederparen uit de andere helft des Lands: dit evenwel bedoelt hij denkkelijk niet; althans hij zelf is bezig met anders te handelen. — Wat dan? Het naastvolgende, dat de helft der bevolking over en weer ging verhuizen, om alzo de Natie zoo veel mogelijk in een te vermengen? Ook dit bedoelt hij denkkelijk niet. — Wat dan? *Vereeniging van Godsdienst*? — Zeker niet. — Van *Taal*, als erkende en eenparige fatsoenlijke en schrijfsaal? — Dit is niet *spoedig* te verwachten; althans niet, als het (gelijk de schrijver wenschen zou en wij met hem) de *Nederlandsche taal* zou zijn. — *Vereeniging van belangen*? Die zijn in der daad niet strijdig tusschen Noord- en Zuid-Nederland als massaas beschouwd. Dit begint men meer in te zien. — *Innige vereeniging van gemoederen* zal het wel zijn, waarop de verzuiging des schrijvers strekt, aflegging van vooroordeelen, klagten, van wederzijdsche verdenking en verbittering en afkeer — en integendeel het vatten en vieren — van echte broederlijke gezindheid.

Maar dan is toch dat *Ach!* — *spoedig toch!* — *zoo innig mogelijk!* iets, waarbij elk denkend Vaderlander, hoe hartelijk hij ook die vereeniging wensche, de schouders ophaalt. Het verschil van Godsdienst bestaat en kan niet veranderd worden (ten zij, 't geen God verhoede, Noord- en Zuid-Nederlanders te zamen *Deïsten* wierden — en dan nog zouden er *Jesuitische* en *anti-Jesuitische Deïsten* zijn). — Het verschil van Taal zal in onzen leeftijd bezwaarlijk en decisief ten gunste der Nederlandsche beslecht worden. Voorts is er tot onderdrukking van eenparige broederliefde — of liever ter vermindering, dat die tusschen de sedert meer dan twee eeuwen gescheidene en vijandige helften der Natie konde ontstaan en beklijven, sedert het geheele tijdpunt onzer hereeniging zoo veel gebeurd, dat de tegenwoordige gezindheid, hoe beklagelijk ook, geheel niet te verwonderen is.

In plaats van wederom een half blad druks in de Aankondigingen en Beoordeelingen in den *Vriend des Vaderlands* te vullen met drie bladzijden Inhouds-opgave, en dan een dichtstuk van vijf bladzijden uit te schrijven, geve ons de Schrijver, na de stof eens zoo diep en zoo rijp als hem mogelijk is overdacht te hebben, zijne onpartijdige en vrijmoedige bedenkingen over *alle* de verschillende, zoo natuurlijke als zedelijke oorzaken van het verkeerde in de stemming der Noord- en Zuid-Nederlanders jegens elkanderen, en over de middelen om die kwaal te herstellen en deze zedelijke ziekte door eene volkomene en krachtige gezondheid te doen vervangen. — Wij verwachten hiervan wel niet veel bijzonders; maar het is een nuttig en hoogstgewichtig onderwerp, dat niet te veel bedacht en behandeld worden kan, vooral door wezenlijk welwillende en onpartijdige lieden. Zijn arbeid zal dus althans voor hem zelve nuttig zijn, door zijne denkbeelden nader te ontwikkelen en opteholden, en ook door anderen met nut kunnen gelezen worden: — en wellicht, dat zijne goedgehartigheid en oprechtheid eenigzins bij hem aanvulle, hetgeen, naar wij hem meenen te kennen, aan grondige kennis en ervaring en aan juist en diep inzicht hem ontbreekt.

E. B. X.

ROOK-KUNST.

Een Rooker te Copenhagen bedient zich van de grootste pijp, die men tot heden heeft gezien: zij bevat een geheel pond tabak, hetwelk de bezitter in den tijd van een half uur in rook doet verkeeren, welke hij op zulk eene kunstige wijze door de lippen weet te blazen, dat dezelve allerhande figuren vormt, zoo als bloemen, sterren, kroonen enz. Hij is wilens publiek onderwijzen in deze kunst te geven, en de Deensche Akademie heeft eene Commissie benoemd met last des kunstenaars bekwaaamheden te dezen opzigte te onderzoeken. Welk een verrukkend gezigt zal het opleveren, wanneer een gezelschap Rookers, ervaren in de kunst, in overeenkomst met elkanderen, even gelijk een wel bezet orkest, onder het uitblazen van allerlei heerlijk schoone figuren, zich onderling vermaakt of het publiek bezig houdt! Wenschelijk is het, ter wijle van alle liefhebbers, dat de Deensche Akademie in hare verwachting niet worde te leur gesteld. Doch niet te hopen is het, dat het ter kennisse worde gebragt van onzen grijzen Puikpoet, want, zie Lezers, welk een Lof- en Eerdicht hij heeft gemaakt op

HET TABAKROOKEN.

Quid hoc Veneni fuerit in precordiis!
HORATIUS.

Die heb met Godvergeten hand
Zijns grijzen vaders nek gebroken,
Die 't eerst dat heilloos stinkend rooken
Heeft ingevoerd in 't Vaderland,
Hij gaf 't verachtlijk wormgebroedsel
Der laffe en vuile luiheid, voedsel
In breinbedwelmings tooverrust:
Hij was 't die vijft en spierkracht doofde,
En 't menschedom 's levens waarde roofde
Voor dronkenschap der zwijmellust.

Waar ben ik? In wat Hel van rampen?

Op ieder voetstap waar ik treë,
Omwalmt mij 't walglijk onkruidamp,
En doet mij borst en longen wee.
Hoe keert mij 't hart en de ingewanden
Wanneer dit stinkende oliebranden
Zijn gif door heel de lucht verspreidt,
In 't lichaam om met pijnlijk wringen!
En geldt dit voor versnaperingen,
Voor feestonthaal en lieflijkheid?

ô Gouden tijd van onze Vadersen,
Toen de ouderwetsche goede cier
Vernieuwde krachten stortte in de aderen
In 't smaaklijk vreedzaam garstenbier!
Doch, Frankrijk, ja bij uw venijnen
Van aangezette valsche wijnen
Heeft ook dit gif zijn rechte plaats.
Welaan, het moog wien 't lust vernaken;
Voor mij zal nooit die wierook blaken;
Voor mij geen stinkend dampgeblaas.

BILDERDIJK.
Schemerschijn.

De ondergeteekenden hebben de bij hen ingezamelde gelden, ten behoeve der ongelukkigigen door den brand te Gendringen, ten bedrage van drie honderd twintig gulden, aan de Hoofdcommissie, te Gendringen gevestigd, overgemaakt en brengen bij deze hartelijken dank aan de milde gevers; terwijl op nieuw is ontvangen van F: eene som van tien gulden.

W. H. SURINGAR.
L. G. BOURICIUS.
P. KOUMANS SMEDING.
Leeuwarden,
den 7 Augustus 1830.

De Heer MENSERT, Chirurgie Doctor en Oogarts van Z. M. den Koning, het voorrecht hebbende van weder geheel hersteld te zijn, wenscht alzo om in Friesland te komen, te voldoen, zal tot dat einde Donderdag den 12 Augustus te Harlingen, en den 14 dito te Leeuwarden komen, en aldaar van den 15 — 19 Aug. in het Logement *de Phoenix*, bij de Erven van der Feen vertoeven, en verder zal ZE. Vrijdag den 20 Aug. te Sneek, in het Logement *de Wijnberg*, bij den Heer van der Wis, die Ooglijderen wachten, welken hem vroeger daartoe verzogt hebben.

* * Getrouwd:
STEENVIJK,
den 3 Augustus 1830.

R. K. OOSTERLOO,
Weduenaar van D. ELLENS, en
ROELOFJE KOETS.

* * * * *
Mijne geliefde Echtgenoot A. R. LIEUWEMA, verlost heden van eenen Zoon.

G. S. ZIJLSTRA, Notaris.
Leeuwarden, den 30 Julij 1830.

* * * * *
Heden beviel van eenen welgeschapen Zoon AALTJE JANSEN, geliefde Echtgenoot van

GOVERT BLOM, HARLINGEN, den 31 Julij 1830.

* * * * *
Heden beviel mijne Echtgenoot GRIETJE WIERDA, van eenen Zoon.

NOORDLAREN, A. TEBBENS van DER TUUK, den 1 Augustus 1830.

* * * * *
Heden beviel van eenen Zoon, G. J. TICHELAAAR, geliefde Echtgenoot van

MAKKUM, R. REGENBOGEN, den 2 Augustus 1830.

* * * * *
Heden verlost van eenen welgeschapen Zoon, JOHANNA van EKEN, geliefde Echtgenoot van

LEEUWARDEN, den 4 Augustus 1830.

* * * * *
Mijne geliefde Echtgenoot HERMANNA MARIA NAUTA, beviel heden morgen voorspoedig van eenen Zoon.

F. H. BURGHGRAEF, FRANEKER, den 4 Augustus 1830.

* * * * *
Familie en Vrienden worden verzocht deze algemeene kennisgeving ook als bijzondere aan te merken.

* * * * *
Heden morgen verlost voorspoedig van eenen welgeschapen DOCHTER, R. WESTERKAMP, geliefde Echtgenoot van

LEEUWARDEN, den 8 Augustus 1830.

* * * * *
Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, Vrouwe MARGARETHA MARIA van WAGENINGEN, geboren CROMMELIN.

MAAMMENA-STATE te JELSUM, den 9 Augustus 1830.

* * * * *
Heden is, (op den Geboorte-verjaardag van mij, en van mijnen jeugdigen Neef en Naamgenoot,) in het Anthonij Gasthuis alhier, in den zeer gezegenden ouderdom van 89 jaren, 9 maanden en 1 dag, aan verval van levenskrachten overleden, onze waarde Moei GERTJE FEENSTRA.

H. J. FEENSTRA, Leeuwarden, den 29 Julij 1830. *Mede uit naam der verdere Familie.*

* * * * *
Na eene tering-ziekte van 13 maanden en geduldige lijden, ontsiep zacht, mijne deugdzaame Echtgenoot JANTJE TJEERDS BRUINSMA, in den ouderdom van 48 jaren en 3 maanden. Allen die haar in hare waarde gekend hebben, zullen eenigermate mijn verlies gevoelen.

S. J. INTEMA, BOLSWARD, den 2 Augustus 1830.

* * * * *
Op heden den 5 Augustus 1830, is te Grouw overleden, mijn waarde Echtgenoot, de Heer en Mr. H. CANNEGIETER, in den ouderdom van 57½ jaren, in leven Notaris en Secretaris der Grietnij Idaarderadeel, welk sterfgeval door mij, mijne twee Dochters en Behuuzdzaam wordt betreurd.

W. A. MEBIUS, Wed. CANNEGIETER, Leeuwarden, den 5 Augustus 1830. Heden overleed zeer onverwacht onze geliefde Zoon WOLTER GERARD, in den jeugdigen leeftijd van 1 jaar en ruim 5 maanden.

G. W. SMIDT, Brouwer op de Tuinen.
H. M. SMIDT, geb. Bokma de Boer.

* * * * *
Mijn hartelijk geliefd eenigst Kindje, is niet meer! — Zij bezweek heden morgen tot mijne innige droefheid, in den nog zoo jeugdigen leeftijd van een jaar en ruim drie maanden.

G. ATTEMA, Gz., Notaris.
OLDEBERG, den 6 Augustus 1830.

* * * * *
Na een langdurig en smartvol lijden, ontsiep heden morgen zeer zacht, in den ouderdom van 70 jaren en ruim 9 maanden, onze dierbare Vader, de Heer AREND EVERTSZ, in leven Vrederegter van het kanton Akkrum, en Lid des Grietnij-Raads van Haskerland te Joure, waarvan *alkeen* langs dezen weg aan vrienden en betrekkingen kennis wordt gegeven.

D. A. EVERTSZ, Joure, den 8 Augustus 1830. *Uit aller naam.*

* * * * *
Op uitdrukkelijke begeerte des overledenen, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 6 Augustus 1830, f 26 : 50.
KAAS, f 16 : 50 à 19 : 00.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 180 : 00 het Last. — Tarwe f 10 : 58 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 7 AUGUSTUS 1830.

NEDERLANDEN: Werkelijke Schuld . . . 2½ pct. 58½ a 58½
Rest. Uitgestelde dito . . . 1½ a 1½
Kans-Biljetten f 27½ a 28
Schuldb. Am. Sijndic. 4½ pct. 96 a 96½

DOMAÏN Losrenten . . . 2½ " a
Aandeelen Handels . . . 4½ " a
FRANKRIJK: Inscr. op 't Grootb. . . 3 pct. 73 a 73½
Dito Certificaten . . . 3 " 68½ a 69
ENGLAND: Geconsolideerde . . . 3 pct. 92½ a 93
RUSLAND: Bij Hope & Comp. . . 5 pct. 100½ a 100½
Id. van 1828 en 1829 . . . 5 " 99½ a 100
Inscr. op 't Grootb. . . 6 " 66½ a 66½
Certificaten dito . . . 6 " 66½ a 66½
Dito te Hamburg . . . 5 " a
Dito te Londen . . . 5 " a
POLEN: Aandeelen 1829 f a
DENEMARKE: Te Londen 1825 3 pct a

SPANJEN: Te Londen 1822 . . . 5 pct. 16½ a 16½
Perp. Rent. 1829 Par. . . 5 " 59 a 59½
Dito dito 1830 Amst. . . 5 " 53½ a 53½

OOSTENRIJK: Bank, bij Coll & Co. . . 5 pct. 97½ a 98
Dito dito 4 " a
Certificaten 2½ " a
Metaliek 2½ " 52½ a 54½
Dito 5 " 93½ a 94½
Dito te Londen . . . 5 " a
Bank-Actien 3 " a
Aandeelen f100 bij Rothschild f a
Dito 250 bij dito 4 pct. a
NAPELS: Certificaten 5 " 74½ a 75
Dito in Londen 5 " a

GRIEKENLAND: Negotiatie te Londen . . 5 pct 28 a 32½
Oblig. Portugal . . . 5 pct. a
" Braziel 5 " a
" Mexico 5 " a
" Idem 6 " a
" Columb. 1824 . . . 6 " a
" Peru 6 " a

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op Zaterdag den 14 Augustus 1830, des voormiddags ten elf ure, ten Raadhuis, in het openbaar aan den minstaannemenden aan te besteden:

Het DROOGMALEN der SLOOT om de nieuwe Begravingsplaats aan den Spanjaardsdijk, en het stellen tot dat einde der noodige STRIJKDAMMEN, en

Het GRAVEN in perceelen eener GRACHT aldaar, ter lengte van ongeveer 850 ellen. Op den dag der besteding, des morgens ten negen ure, zal aanwijzing in loco worden gedaan, en bij de besteding zal lezing worden gegeven van het Bestek, hetwelk in middels ten Raadhuis ter inzage ligt.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 9 Augustus 1830. PIER ZEPER.

Ter ordonnantie van dezelve,
L. IJPEIJ.

De GRIETMAN VAN HASKERLAND, convooert bij dezen de Hervormde Floreanpligtigen van de onderstaande dorpen, om te compareren op de hierna volgende tijden en plaatsen, als die van:

Oudehaske, op Woensdag den 11 Augustus 1830, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk aldaar.

Haskerhorne, op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.

Joure, Westermeer en Snikswaag, mede op denzelfden dag, op het Grietenijhuis te Joure, des namiddags ten 4 ure.

Ten einde alsdan: 1. Nieuwe KERKVOOGDEN te benoemen. 2. Om de Kerkvoogdij Rekeningen op te nemen en na welbevinding goed te keuren, en 3. de Staten van begrooing vast te stellen.

De Grietman voornoemd,
Joure, den 2 Augustus 1830. V. L. VEGILIN VAN CLAERBERGEN.

De GRIETMAN VAN FRANKERADEEL, roept bij dezen op de Hervormde Floreanpligtigen van den dorpe Peins, tegen Zaterdag den 14 Augustus 1830, des voormiddags ten 11 ure, in het Schoolgebouw aldaar, ten einde onderling te raadplegen en finaal te besluiten omtrent de hoogstnoodige reparatie van het Kerkgebouw in dien dorpe, een alsdan voor te dragen plan en calculative begrooing van de kosten der reparatie in overweging te nemen, en dienaangaande te beslissen en de verdere noodige maatregelen te nemen, om dit Kerkgebouw wederom in eenen bruikbaren staat te brengen.

Het GRIETENIJ-BESTUUR VAN BAARDERADEEL, zal, op Zaterdag den 14 Augustus 1830, des voormiddags ten tien ure, in het Grietenijhuis te Weidum, publiek, aan de minstaannemenden aanbesteden:

Het SLATTEN van de zoogenaamde Baarder Sloot, loopende uit de Jorwerder of Laanvaart, tot in de Bolswarder Trekvaart, ter lengte van ongeveer een duizend en acht honderd ellen.

Het Grietnij-Bestuur voornoemd, BERNH. BUMA, *Vt.,*
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

Het GRIETENIJ-BESTUUR VAN WONSERADEEL, zal, op Maandag den 16 Augustus 1830, des voormiddags ten 11 ure, in het logement des Prins, te Makkum, presenteren te besteden: Het ARBEIDSLOON wegens het maken van twee Draaistijlen in de Buitenvloeddeuren, en het vervaardigen van een nieuwe Binnenvloed, benevens een Ebdeur in de Zeesluis te Makkum; waarvan de Bestekken ter lezing liggen in het logement des Prins voornoemd, en ter Secretarie der Grietnij te Bolsward.

De Doopsgezinde Gemeente te Harlingen, zal, bij inschrijving en opbod publiek presenteren aan te besteden: Het doen van eene belangrijke REPARATIE en VERNIEUWING aan de Kosterij en Kosterswoning bij de Kerk, met alle de daartoe benoodigde materialen. Die hieraan gading maakt kome op Woensdag den 11 Augustus, des namiddags ten 4 ure, in de herberg Roma; de Bestekken zullen 6 dagen te voren ter lezing liggen op de plaats der Besteding, de Oijveaar en de Makumer Wagen, terwijl men nadere informatie en plaatselijke aanwijzing bij den Heer Stads Architect te Harlingen kan bekomen, bij wien mede de teekening zal zijn te zien.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, gedenkt publiek bij strijk- en verhooggeld te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij van ongeveer Honderd stuks, zoo IJpen, Eiken, Essen, en 1 Beuken STAMBOOM, benevens 2 uitmuntende groote VLEESCHBLOKKEN, liggende onmiddellijk aan het water bij Scharsterbrug onder Nijega.

Wie gading maakt kome op Vrijdag den 13 Augustus 1830, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Weduwe Jacob Jans Kuiper, bij de Scharsterbrug onder Nijega.

HOUTVEILING BIJ DE ZON TE SNEEK.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek in veiling te verkoopen: 2 a 3 Ladingen beste eiken WOUDBOOMEN, benevens eene aanzienlijke partij KROMHOUT, LEGGERS en DAMLEGGERS, HEK- en STEKPALEN, enz., geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Pomp- en Wagenmakers, Kuipers, en aannemers; aangevoerd door den Koopman Jan Alles van der Sluis.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 17 Augustus 1830, des voormiddags ten tien ure, bij de Zon even buiten de Noorderpoort te Sneek.

De Notaris A. STINSTRAN, en de Griffier J. STINSTRAN, te Franeker, zullen, op Donderdag den 19 Augustus 1830 provisioneel, en den 2 September daaraanvolgende finaal, ten 2 ure na den middag, in de herberg de Roskam, te Franeker, verkoopen:

Een HUIS, STALLING voor vier Koeijen en SCHUURTJE, van alle gerijfelikheden wel voorzien, met de daarom gelegene 3 bunders uitmuntend KOOLTJERSLAND, en een stukje GREIDE, behoord hebbende tot de gewezene Buitenplaats Groot Herema, alles staande en gelegen aan de Leeuwarder Trekvaart onder den dorpe Sweins, in vier perceelen, bij Pier Douwes van der Meer als eigenaar gebruikt; voor den kooper te aanvaarden, het Land in den eerstkomenden Herfst, en de Gebouwen op Mei 1831.

ISAAC TELTING, Notariste Franeker, zal, op Donderdag den 12 Augustus 1830, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg te Dijkshoek onder den dorpe Firdgum, op zes maanden credit, verkoopen: De op steel staande VRUCHTEN van 12 bunders 30 v. roeden 91 v. ellen Lands, gelegen onder de dorpen Minnertsgr., Firdgum en Tzummarum, bestaande in Garst, Rogge, Haver, en Boonen. Breeder bij de Bijjetten omschreven.

Failissement van VAN OPPEN en GORTER.

R. H. VAN BURMANIA BARON RENGERS, Mr. W. W. BUMA en T. B. ROCQUETTE als provisionele Sijndici in opgedacht Failissement presenteren, op bekende autorisatie, ten overstaan van het Vrederegert, door het ministerie van den Notaris Mr. S. S. WIJMA, te Harlingen, in het openbaar te verkoopen: Eene zeer nette in het jaar 1829 geheel gemoderniseerde HEEREN HUIZINGE, en een daaraan verbonden kapitaal hecht en sterk en sedert kort veel verbeterd MAGAZIJN, met twee vleugels, TUIN en ERVE en verdere annexen, bekend onder den naam van het *Collegie*, staande en gelegen aan de Zuiderhaven te Harlingen, gekwoteerd wijk F, no. 11 en 74; het Woonhuis is op den 12 November 1830, en het Magazijn terstond na den finalen palmslag vrij te aanvaarden. Van den koopprijs is f 8008 : 98 betaalbaar in elf jaar, telkens een elfde met slechts 2½ percent intres, en in Domein Losrenten aangemen wordende tegen derzelve nominaal kapitaal.

Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 18 en 25 Augustus 1830, in het Heeren Logement bij *Minnema*, bij de provisionele en finale toewijzing, telkens des avonds zes uren. Condities te vernemen bij de voorschreven Sijndici en Notaris.

Op Donderdag den 12 Augustus 1830, zal er in het Huis van Opsluiting en Tuchting te Leeuwarden, des middags ten 12 ure, overgegaan worden tot den openbaren verkoop van eene aanzienlijke hoeveelheid afgelegde Wollen, Katoenen en Linnen KLEEDINGSTUKKEN van Gevangenen.

Die voorwerpen zullen des voormiddags van tien tot elf ure, aan gemeld Huis, bezigtigd kunnen worden.

BOELGOED. De Deurwaarder J. A. NIJSLOOT, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 11 Augustus 1830, ten 2 ure na den middag, in het St. Anthonij Gasthuis, aldaar, Kamer no. 10, bij boelgoed verkoopen: Eenige MEUBELLEN en HUISGERADEN, bestaande in een vurenhonten Kabiner, Klok, Spiegel, Bed en Beddengoed, en hetgeen meer ten tijde des verkoops zal worden representeerd, en te zien is des voormiddags van 10 tot 12 uren. — Verdere een STOEL en ZITPLAATS in de Grootte Kerk, letter B, no. 119, zitgeld doende f 1 : 50; een DITO in de Westerkerk letter B, no. 61, zitgeld doende f 2 : 50; een GRAF op het Kerkhof te Hulshuis, regel 14, no. 7.

BOELGOED. — De Deurwaarder A. H. DE KOE, te Lemmer, zal bij boelgoed, op zes maanden credit, presenteren te verkoopen:

21 Melke en 2 vare KOEIJEN, 2 bruine RUINPAARDEN en een zwart MERRIEPAARD.

Wie gading maken, komen op Woensdag den 11 Augustus 1830, des namiddags ten één ure, ten huize van den Logementhouder A. T. Teisma, te Lemmer.

UIT DE HAND TE KOOP: Een beste TWEERNMOLEN, benevens het HANPELRAAJT en zijn verder toebehooren; alsmede twee BLAAUWKUIPEN en drie koperen KETELS, waarvan de eene Kuip bevat zestig en de andere veertig, — de eene Ketel dertig, de tweede twintig en de derde tien Emmers water; benevens een partijje alderbeste gekamde SCHEERWOL, bestaande in onderscheidene soorten; een en ander te bevragen bij den Tabaksfabrikteur en Koopman R. BISSCHOP, in de Bloeiende Tabakslant, letter K, no. 12, bij de Amelandspijp te Leeuwarden. Bij bovengenoemde is ook te bevragen in Huur: Een BOVENVOORKAMER, benevens een ZIJKAMERTJE, beide uitzigt hebbende op de Straat, mede op het beste gedeelte dezer Stad, en voorzien van twee Slaap- en Stookplaatsen.

TE KOOP: Eene partij DONG; te bevragen bij Meijufvrouw de Wed. E. CUPE-TRUS, op het Slot van het Noordvliet, letter M, no. 185, bij Leeuwarden.

De Floreanpligtige Ingezeten van de Hervormde Godsdienst worden geconvooerd, om op den 20 Augustus 1830, ten elf ure voor den middag, te compareren in de Kerk te Beeststerzwaag, om, in persoon of bij behoorlijke volmagt, te stemmen eenen PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Beeststerzwaag, Beets en Ollterterp, en zulks volgens het Reglement daarvan zijnde.

In naam des Kerkeraads van voornoemde Gemeente,
J. C. FISCHER, *Consulent.*

De KERKVOOGDEN van den dorpe Menaldum, voornemens zijnde een NIEUW REGISTER der GRAVEN te maken op het Kerkhof aldaar, roepen dien ten gevolge alle Eigenaren van gedachte Graven op, om aangave van dezelve te doen aan F. A. GERBENS, administrerend Kerkvoogd in gemelden Dorpe, vóór of niterlijk op den 1 October e. k.; zullende de alsdan niet aangegevene Graven, beschouwd worden aan de Kerk te zijn vervallen.

De Kerkvoogden voornoemd,
Menaldum, den 7 Augustus 1830. J. S. SEVENSTER, *Secretaris.*

EXTRACT - VONNIS.

Bij vonnis van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, vormsende in zaken van Koophandel, van den 28 Julij II., is aan de Schuldeischers van den gesfaillieerden GERRIT JANS DE BOER, te Sneek, dewelke op de eerste oproeping niet zijn verschenen, een nieuw termijn verleend tot den 16 Augustus e. k., ten einde als nog hunne schuldvorderingen te doen verifiëren.

Voor Extract conform, J. W. KLEINSCHMIT, C.-Gr.

De Crediteuren in het failissement van KLAAS JANS SIERSMA, Koopman te Dockum, worden bij dezen opgeroepen, om, op Vrijdag den 13 Augustus 1830, des morgens ten 11 ure, in persoon of door eenen bij behoorlijk geregistreerde procuratie gevolmagtigde, te compareren in een der Vertrekken van het voormalig Lands-huis te Leeuwarden, ten einde alsdan overeenkomstig art. 503 en 507 van het Wetboek van Koophandel met den ondergeteekende worde overgegaan tot de verificatie en affirmatie hunner schuldvorderingen; zulks in bijzijn van den Hoog Welgeboren Heer J. en Mr. E. R. VAN WELDEREN Baron RENGERS, als Regter Commissaris.

De provisionele Curator in opgedacht failissement,
den 1 Augustus 1830. I. v. d. WERFF.

Allen, welke iets verschuldigd zijn aan, of te pretenderen hebben van TERE WILHELMUS KOOPMANS, in leven Koopman, gewoond hebbende te Lutkewierum, en voor eenigen tijd te Purmerend overleden, gelieven daarvan opgave en betaling te doen aan den Notaris W. K. HOEKSTRA, te Wommels, vóór of op den 25 Augustus 1830. *Brieven franco.*

Bij Meijufvrouw H. VAN TUINEN, in de Grootte Hoogstraat, te Leeuwarden, is thans verkrijgbaar gesteld: Het DEPOT der gerenomeerde TANDMIDDELEN van Gebr. NATHANS DENTZ, Hof-Tandmeesters van Z. M. den Koning, van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Frederik der Nederlanden; als: Paerlewassching en Tand-Opiat, dienende om het gebit te versterken, en mond en Tand tot den hoogsten ouderdom te conserveren, à f 2 : 50; Mondspoeling voor scorbut, blaauwschuit, rhumatike pijnen in den mond, en bijzonder tot het aangroeffen en versterken van het tandvleesch, à f 3; Poeder Dentrifrice, à f 2; Liqueur Philodontique, à f 3 : 50; Tand-Elixer om de tanden wit te maken, à f 1 : 10; Tandpoeder tot onderhoud der tanden, à 50 cents, en Eau de Blanchard voor kies- en tandpijn uit zinkingen voortkomende, te verdrijven, à f 1 : 25.

NB. Deze middelen zijn ook te bekomen te Heerenveen, bij den Boekverkooper F. HESSEL.

BERIGT. — TH. DOBBELEER, Mr. Smid, in de Weste-Wagenstraat, wijk E, no. 488, te Rotterdam, berigt aan alle zijne begunstigers, dat hij sedert vele jaren IJZEREN KISTEN, met WAARBORGEN tegen BRAND voorzien, vervaardigt, welke steeds voor een civielen prijs bij hem te bekomen zijn; voorts allerlei AMEUBLEMENTEN van IJZER, met en zonder geheime en onraspeurlijke Sluitingen, die zoodanig met waarborgen tegen brand voorzien worden, dat het daarin geborgen Papier zelfs niet van kleur kan veranderen. Hij is steeds bereid daarvan aan elken gegadigden de stelligste proeven te geven. Hij maakt ook alle soorten van FURNITUREN, KAGCHELS en HAARDEN, tot zeer matige prijzen.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene HUIZINGE, letter I, no. 335, bij de Vischmarkt. Nader onderrigt bij den eigenaar A. MEETER.

KEGELPARTIJ

Zal plaats hebben bij R. K. STEINVOORTE, Koffijhuishouder in Buitenlust, achter de Hoven, te Leeuwarden, op Zaterdag den 14 Augustus e. k., des namiddags ten 3 ure, om een ZILVEREN CIGAAKOKER.

Met consent van den Heer Grietman van Menaldumadeel, gedenkt S. K. VAN DER MEIJ, Kastelein te Menaldum, op Zaterdag den 14 Augustus e. k., des namiddags ten 2 ure precies, te laten Verharddraven: Eene net bewerkte ZILVEREN TABAKSDOOS, door Paarden die geen Goud of Zilver gewonnen hebben, en tot genoeg der Keurmeesters zijn.

Op Zondag den 15 dito, zal dezelve laten Verkaatsen, en aan den winner vrij vereeren: Een fraaijen ZILVEREN BAL.

HARDDRAYERIJ.

Met toestemming van den heer Grietman van Baarderadeel, gedenkt de Kastelein JOHANNES KLAZES WIERDA, te Weidum, op Zaterdag den 14 Augustus 1830, ten twee ure na den middag, te laten Verharddraven, door Paarden, tot genoeg der Keurmeesters, en van niet ouder dan 3 jaren, en vrij te vereeren: Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS. En op Zondag daaraanvolgende, des namiddags ten drie ure, te laten Verkaatsen: Drie fraaije ZILVEREN LEPELS, waartoe de liefhebbers worden uitgenoodigd.

Harddraverij met Paard en Chais.

Eenige Liefhebbers gedenken op Maandag den 16 Augustus e. k., te Sneek te laten Verharddraven met Paard en Chais: Een extra fraai CHAISGEREID en HOOFDSTEL tot Prijs, en een compleet PIKEURS HOOFDSTEL tot Premie. Alle Paarden worden uitgenoodigd welke onder den man geen Stads Prijs of Premie, en met de Chais geen prijs hebben gewonnen.

De aangifte moet geschieden des morgens ten elf ure, ten huize van J. H. VOGEL-SANG, in de stad Munster, wanneer dadelijk daarna de keuring, en des namiddags ten twee ure de Harddraverij zal plaats hebben.

HARDZEILPARTIJ TE SNEEK.

Eenige Liefhebbers van Zeilen, te Sneek, gedenken aldaar te laten Verhardzeilen op Woensdag den 18 Augustus 1830, des namiddags precies ten half twee ure, drie zeer fraaije Prijzen, als: 1°. Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS, door Schepen boven de 9 ellen en 104 strepen, onverschillig van welke soort. 2°. Eene uitmuntende VLAG en WIMPEL met VLACGESTOK, door alle Schepen beneden de 8 ellen en 790 strepen; — en 3°. Een fraai ZILVEREN SCHEERHOUT, met ZIJDEN VLEUGEL en net bewerkte TUIGJE, door Booten welke vrij van belasting en niet dan met Sprietzeilen getuigd zijn.

De intteekening moet geschieden ten huize van den Kastelein G. DE RUITER, buiten de Oosterpoort te Sneek, op gemelden dag, des voormiddags ten half twaalf ure.

Met toestemming van den heer Grietman en Assessor van Baarderadeel, gedenkt de Kastelein JOLT JACOBS KALMA, te Hijaard, op Woensdag den 18 Augustus e. k., te laten Verkaatsen en Vertippen: Eenige ZILVERWERKEN; en op Donderdag den 19 daaraanvolgende te laten Verharddraven, en aan den winner vrij te vereeren: Twee extra fraaije HOOFDSTELLEN. Alle Paarden zullen worden toegelaten, mits die geen Prijs of Premie hebben gewonnen, en tot genoeg der Keurmeesters zijn.

Met toestemming van den Burgemeester der gemeente Zuidbroek, gedenkt men aldaar, op Zaterdag den 21 Augustus 1830, te laten Verharddraven: Een brillant met CHINEESCH KOPER gemonteerd COMPLEET WAGENTUIG, voor twee Paarden, tot Prijs, en een fraai PIKEURS HOOFDSTEL, met DEK en CINGEL, tot Premie, waarop alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoeg der Keurmeesters zijn.

De Keuring der Paarden zal zijn, des morgens ten elf ure, ten huize van den Kastelein A. BUINING, en de Rijding precies ten één ure beginnen.

**** Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is van de Pers gekomen, en aan zijne Correspondenten verzonden:

AL DE WERKEN VAN JACOB CATS, met platen en vignetten; 1ste aflevering; 8vo; prijs f 1 : 50.

M. B. HERBIGNIJ, Verhandeling over het Staatkundig belang der openbare Opvoeding; 8vo; 80 cents.

P. VAN LIMBURG BROUWER, Essai sur la beauté morale des poésies de Pindare; 12mo; 80 cents.

F. C. WALGER, Arithmétique Pratique; 1e partie; 15 cents.
Reponses à l'Arithmétique prat.; 1e id.; 10 cents.

Proces et Correspondance de L. DE POTTER en F. TIELEMANS, etc.; 2 vol.; in 18mo; f 3 : co.

Voorts is bij denzelven op de Pers, om in den loop dezer maand te worden uitgegeven: Mr. WILLEM BILDERDIJK, NASPROKKELING; 8vo, in kart. band; f 3 : co.